

Protocol gewenst gedrag

“Als je iets goeds ziet, geef dan een compliment. Als je iets ziet dat fout is, bied dan je hulp aan”
Nelson Mandela

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Normen, waarden en gedrag.	3
Maatregelen.	3
Hoofdstuk 1 de aanpak	4
Hoofdstuk 2 leerkrachten.....	6
Hoofdstuk 3 ouders	7
Hoofdstuk 4 grensoverschrijdend gedrag	8
Grensstellend.....	8
Het stappenplan.....	9
Bijlagen: Kanjertraining.....	10

Inleiding

Het pedagogisch klimaat is een belangrijke voorwaarde voor het goed functioneren van leerlingen en leraren op school. Een goed pedagogisch klimaat draagt bij aan het welbevinden van leerlingen en leraren en leidt tot betere leerresultaten en meer werkplezier. Dit protocol gaat over te nemen maatregelen die gewenst gedrag bevorderen.

Door een kind in te schrijven op Aurora gaan ouders/verzorgers akkoord met dit protocol. Bij de inschrijfprocedure wordt dat gecommuniceerd.

Normen, waarden en gedrag.

Onderwijs wordt gezien als een gezamenlijke verantwoordelijkheid van school en ouders. Om goed onderwijs te kunnen bieden is het belangrijk dat leraren, ouders en leerlingen respect voor elkaar hebben, open en eerlijk met elkaar communiceren en vertrouwen in elkaar hebben. Hiertoe hebben wij gedragsregels opgesteld, die de basis vormen voor een goed en veilig pedagogisch klimaat. Iedereen, onder wie de leerlingen, de teamleden, de ouders en anderen, wordt geacht zich aan die gedragsregels te houden, zich er verantwoordelijk voor te voelen en elkaar eropaan te spreken.

Maatregelen.

Wanneer leerlingen, teamleden, ouders en anderen zich niet aan de gedragsregels houden kunnen maatregelen worden genomen. De maatregelen naar leerlingen staan in dit protocol nader beschreven. Teamleden dienen professioneel te werken en te handelen. Bij overtreding van de gedragsregels worden de teamleden aangesproken door de directie op hun verantwoordelijkheden in relatie tot hun taak en/of functie. Ouders/verzorgers, die de gedragsregels (o.a. door fysiek en/of verbaal geweld) overtreden in en nabij de school, worden hierop aangesproken. Indien de communicatie met de ouders niet meer open, opbouwend en constructief kan plaatsvinden, wordt de communicatie gestaakt (afkoelperiode) en uitgesteld tot een later moment.

Dit protocol sluit aan bij de Kanjerboeken en de Kanjertraining. Hier gelden Kanjerafspraken. Het zijn feitelijk fatsoen afspraken. De Kanjerafspraken van Aurora streven een positieve, opbouwende sfeer na.

Hoofdstuk 1 de aanpak

Als een conflict zich tussen kinderen afspeelt dan zal de school kiezen voor een oplossingsgerichte aanpak. Dat wil zeggen: de school zoekt een oplossing die alle partijen (zo veel mogelijk) recht doet en borgt gemaakte afspraken.

Veel ouders verlangen van de school dat “het kwaad” (= bijvoorbeeld de pester) moet worden bestreden, en dat “het goede” moet worden beschermd. De school kiest er echter niet voor om kinderen te beoordelen als behorend bij “kwaad of goed”. Ieder mens maakt weleens fouten. Kinderen zijn in emotioneel opzicht “onder en boven de wet.” De weg van de mens, en die van het kind in het bijzonder, gaat met vallen en opstaan. Kinderen hebben het recht daarin te worden begeleid en te worden opgevoed. Ouders hebben die opvoedingsplicht evenals leerkrachten. In gesprek met kinderen (en ouders) wordt de voorwaarde gehanteerd dat binnen de kaders van de Nederlandse wetgeving veel mag zolang je rekening houdt met elkaar. Jij hoeft je niet onveilig te voelen door het gedrag van de ander, en die ander hoeft zich niet onveilig te voelen door jouw gedrag. Kortom: je gedraagt je.

Deze anderen zijn:

1. Jouw klasgenoten en andere leerlingen op school;
2. De leerkrachten, de directie, de ouders van andere kinderen;
3. Jouw ouders.

Met behulp van de Kanjerlessen doet de school aan preventie. In de bijlage kun je lezen wat de kanjertraining inhoudt.

Kernpunten in de aanpak:

1. De Kanjerafspraken (zie bijlage).
2. Denk goed over jezelf en de ander.
3. Pieker niet in je uppie, maar deel je zorgen met de ander, bij voorkeur met je ouders.
4. Denk oplossingsgericht.
5. Geef op een nette manier je mening en doe je voordeel met kritiek die je krijgt.
6. De school maakt onderscheid tussen onvermogen en onwil.
 - 6a. Is er sprake van onvermogen, dan mag deze leerling erop vertrouwen dat hiermee rekening wordt gehouden. Deze leerling heeft veel te leren in een moeizaam proces. De omgeving heeft daar begrip voor.
 - 6b. Is er sprake van onwil, dan krijgt deze leerling een grens gesteld, ook als dat samen gaat met onvermogen. Bij onwil kan geen beroep meer worden gedaan op begrip vanuit de omgeving. Die rek is

eruit. Het kan namelijk niet zo zijn dat de omgeving overal rekening mee moet houden en dat het onwillige kind om wat voor reden dan ook “de eigen gang” mag gaan.

7. Hulp in de vorm van een maatje/buddy/tutor (bemiddeling).

8. Duidelijk schoolbeleid en handhaving ervan.

Hoofdstuk 2 leerkrachten

Wat verwachten we van de leerkrachten op school?

- U mag verwachten dat de leerkrachten van de school respectvol omgaan met uw kind en met u als ouder.
- U mag verwachten dat de leerkrachten onderling respectvol met elkaar omgaan. Zij zijn zich bewust van het gezegde: “Een goed voorbeeld doet goed volgen.”
- U mag verwachten dat de leerkrachten twee gedragstalen weten te spreken. De ene gedragstaal sluit aan op de straatcultuur* (= directief: duidelijk, helder en grens stellend), de andere gedragstaal sluit aan op de wereld van wederzijds respect (richt zich op het geven inzicht). Het voorbeeldgedrag van de leerkracht nodigt kinderen uit om over te stappen naar de wereld van wederzijds respect.

Hoofdstuk 3 ouders

School en gezin halen voordeel uit een goede samenwerking en communicatie. Ook ouders hebben dus de verantwoordelijkheid om een probleem bij de leerkracht aan te kaarten. Dit neemt niet weg dat iedere partij moet waken over haar eigen grenzen: het is bijvoorbeeld niet de bedoeling dat ouders andermans kind een lesje gaan leren, met het doel de problemen voor het eigen kind op te lossen. Bij problemen van pesten of agressie zullen de leerkrachten, directie en ouders hun verantwoordelijkheid nemen en overleg voeren met elkaar, met het doel een goede oplossing te vinden die ook in de toekomst houdbaar is.

U als ouder bent de ambassadeur van de school!

Voorbeeldgedrag van leerkrachten en ouders is van groot belang. Er zal minder worden gepest als duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar (fatsoensnormen), waar verschillen worden aanvaard en waar ruzies niet met verbaal of fysiek geweld worden opgelost. Agressief gedrag van leerkrachten, ouders en leerlingen wordt niet geaccepteerd. Alle betrokkenen nemen duidelijk stelling tegen dergelijke gedragingen.

Van de ouders wordt verwacht dat zij zich houden aan de volgende leefregels:

1. Ouders en school werken samen aan vertrouwen.
2. Een ouder spreekt in positieve zin over andermans opvoeding en andermans kind.
Dat doet de school ook over u en uw kind.
Ouders hebben niet het recht andermans kinderen, een andere ouder, een leerkracht of de school verbaal, fysiek of op sociale media in negatieve zin te benaderen of te bejegenen.
3. Als u zich zorgen maakt om het welzijn van uw kind, of het welzijn van andermans kind, dan gaat u in gesprek met de groepsleerkracht.
Uitgangspunt daarbij is dat u in gesprek gaat met het doel een oplossing te zoeken die goed is voor u en uw kind, maar ook goed is voor de andere kinderen. De school is hierin uw medestander.
4. Als ouder kent u het verschil tussen overleg waarin zorg wordt gedeeld/een oplossing wordt gezocht en kwaadsprekerij/achterklap.

Hoofdstuk 4 grensoverschrijdend gedrag

Belangrijk om te overdenken:

Wat is 'grensoverschrijdend gedrag'? Is dat fysiek geweld, is dat weigeren om mee te doen, is dat iets vernielen of is dat al praten door de uitleg van de leerkracht heen? Iedere leerkracht heeft een andere tolerantie ten aanzien van het bovengenoemde. Stelregel zou kunnen zijn: 'Wil ik dit gedrag dat ik nu waarneem, het hele jaar door blijven zien?'. Als het antwoord nee luidt, kun je al spreken van grensoverschrijdend gedrag. Consequente aanpak van dat gedrag is de beste remedie om het in de kiem te smoren.

Grensstellend

De school heeft als uitgangspunt dat kinderen zich niet willen misdragen. Maar het kan misgaan. In een conflict wordt daarom gevraagd naar de bedoelingen van het kind. Op het moment dat blijkt dat een kind provocerend grensoverschrijdend gedrag vertoont dan komt het in een stappenplan terecht. Het grensoverschrijdend gedrag kan zich op verschillende manier manifesteren:

- Verbaal: vernederen, schelden, bedreigen, belachelijk maken, bijnamen geven, roddelen, briefjes rondsturen, bedreigen op internet, buitensluiten, enz.
- Fysiek: schoppen, knijpen, slaan, spugen, krabben, bijten, trekken, laten struikelen, enz.
- Materieel: stelen, bekladden, verstoppen van kleding en/of spullen, spullen kapotmaken van een medeleerling of van school, fietsbanden lek prikken, enz.

De stappen die gezet gaan worden staan hieronder. Bij elke stap worden ouders gebeld en wordt er een mail gestuurd ter bevestiging. Ouders moeten samen met hun kind op school komen voor een gesprek met leerkracht en directie. In tijd van corona worden ouders telefonisch of via Social Schools op de hoogte gebracht. Dit bericht wordt opgeslagen in zijn of haar dossier. Tijdens elk gesprek wordt bekeken wat er gewenst is in deze situatie en wat beide partijen (leerkracht en leerling) nodig hebben. Er worden afspraken gemaakt die schriftelijk worden vastgelegd. Vanaf stap 2 wordt gekeken hoe het komt dat de leerling deze afspraken niet kan naleven. Het stappenplan is in leven geroepen omdat soms blijkt dat wij als school de zorg niet kunnen bieden en er verder onderzoek nodig is. Alle gesprekken worden op papier gezet, en worden opgeslagen in het dossier van de leerling.

Het stappenplan

1. **Waarschuwingsgesprek**
2. **Dagdeel uit de klas:** de leerling werkt wel op school, maar niet in de eigen klas. De leerling werkt onder toezicht van een andere leerkracht, directie of IB-er.
3. **Dag uit de klas:** De leerling werkt wel op school, maar niet in de eigen klas. De leerling werkt onder toezicht van een andere leerkracht, directie of IB-er.
4. **Week uit de klas:** De leerling werkt wel op school, maar niet in de eigen klas. De leerling werkt onder toezicht van een andere leerkracht.
5. **Schorsing van een dag:** Schorsing gaat altijd in overleg met het bestuur en de leerplichtambtenaar. Hierbij is het essentieel dat er voldoende dossier is om daadwerkelijk te schorsen (zichtbaar gemaakt in het leerlingvolgsysteem).
6. **Schorsing van een week**
7. **Verwijdering van school:** In geval ook de schorsingen niet het verbeterende effect heeft, kan de school als uiterste sanctiemiddel daarna de leerling verwijderen van school. Bij deze procedure is nauw overleg tussen directie en bestuur over de te nemen stappen.

Als de ouder niet is te bereiken en/of niet op school is verschenen, wordt deze leerling uit de groep geplaatst. De groep wordt beschermd tegen deze leerling. Pas na contact met ouders mag het kind weer terug in de groep.

Het afwijzen van adviezen en het niet mee willen denken van ouders aan een positieve oplossing, interpreteert de school als een vorm van pedagogische verwaarlozing en de school zal dan schoolmaatschappelijk werk inschakelen.

Directie stelt het hele team op de hoogte van de kinderen die in het stappenplan terecht zijn gekomen. Ook als een kind verder in het stappenplan komt wordt het hele team op de hoogte gesteld. De school trekt één lijn hierin en kinderen kunnen ook aangesproken worden door andere leerkrachten. Bij geval van ziekte informeert de directie de invaller.

Het moet hoe dan ook duidelijk zijn dat er geen enkel excuus is voor wangedrag.

Bijlagen: Kanjertraining

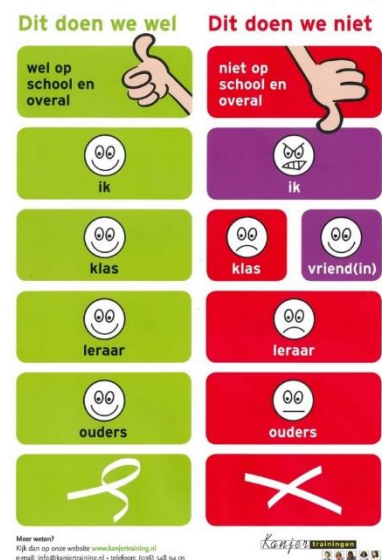
De school zet middels de Kanjerlessen in op het versterken van het onderling vertrouwen en het besef dat het goed is elkaar te helpen. Binnen dat kader speelt niemand de baas, lacht niemand uit en blijf je niet zielig. Duidelijk wordt gesteld dat de leerlingen ten opzichte van elkaar niet de baas zijn. De leerkracht is op school “de baas/ het gezag” en de ouders zijn dat thuis.

De school neemt het overzicht van de smileys als uitgangspunt: “Het is prima dat jouw vrienden het leuk vinden wat jij bedenkt en doet, maar als de rest van de klas dat niet leuk vindt, evenals jouw juf of meester, (en jouw ouders

als die erachter komen) dan gaan we dat niet doen op school.” Je blijft fatsoenlijk en je laat je niet bepalen door je uitdager(s): “Geef geen benzine aan vervelend lopende motortjes.”

Daarom hangen de posters met de smileys door heel Aurora. In de gymzaal, op de gangen, in de klassen et cetera. Mocht een leerling zich niet willen houden aan de eenvoudige afspraken zoals weergegeven in de smileys, dan wordt dat met de ouders van het betreffende kind besproken. In dit gesprek wordt ervan uitgegaan dat de ouders met de school willen meedenken

om een oplossing te zoeken die goed is voor het eigen kind, andere kinderen, de leerkracht, de school en de buurt.

De Kanjertraining richt zich op meer dan pesten alleen. Kinderen leren om te gaan met vervelend gedrag van een ander. Kinderen die zich misdragen worden aangesproken op hun verantwoordelijkheid en hun verlangen het goede te doen. De meeste kinderen bedoelen het goed, maar “het kan er behoorlijk brutaal uitkomen”. Daarin wijkt een kind niet af van veel volwassenen. Als zoiets zich voordoet, dan is het goed dat het kind wordt gecorrigeerd. Omdat leerkrachten (en) ouders niet alles zien, is het van belang dat kinderen zelf ook enige zelfredzaamheid vertonen. Kinderen kunnen best aan elkaar vertellen dat ze last hebben van bepaald gedrag. Omdat kinderen, op een enkeling na, niet vervelend willen doen, zijn op dit niveau de meeste problemen op te lossen. In de Kanjertraining wordt expliciet geoefend in rollenspel hoe je kunt reageren op vervelend gedrag. Dit gebeurt met gedragsrollen met behulp van verschillende petten. Kinderen leren rechtop te staan, de ander aan te kijken en te zeggen: “Ik vind dit vervelend, Wil je ermee stoppen?” Vervolgens lopen ze naar een andere leerling die ze kunnen vertrouwen (een “maatje”, een “buddy”). Daar gaat de leerling niet klagen, maar gaat samen met de buddy/ het maatje iets anders doen. Als het op deze manier niet oplost, dan gaat de leerling samen met zijn maatje naar de juf of meester. Tijdens dit rollenspel hebben medeklasgenoten de neiging om te giechelen om het grensoverschrijdend gedrag van de uitdager. Aan deze leerlingen wordt duidelijk gemaakt dat dit giechelgedrag het pestgedrag van de uitdager versterkt. Ze geven als het ware “benzine” aan een vervelend lopend motortje. De leerlingen leren geen voeding (benzine) meer te geven aan vervelend gedrag. Zo oefent niet alleen de gepeste, maar ook de omstander.

Tweemaal per jaar wordt de Kanvas¹ test afgenomen. De leerling (vanaf groep 5) en de docent vullen allebei, apart van elkaar, een vragenlijst in. Naar de uitslag van deze test wordt zorgvuldig gekeken. Bij een zorgwekkende score neemt de leerkracht contact op met de ouders. Er kan dan ook door ouders een vragenlijst ingevuld worden om een zo goed mogelijk beeld te schetsen. Tevens wordt de score met de intern begeleider besproken tijdens een leerlingbespreking. Samen met de ouders wordt dan gekeken naar eventuele hulp die geboden kan worden.

2017/2018

Update: augustus 2021

¹ Test.kanjertraining.nl

